

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közölünk.

A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Nem lehet béke.

Makó, jun. 19.

Lukács Lászlónak, vagyis is hogy Tisza Istvánnak a politikája az volt: megcsinálja a törvénytelenéseket minden áron s bármely eszközzel, aztán becsukja a kocsát s csak majd az őszön nyitják ki megint. Mint írjuk is már hir gyanánt, esetleg Tisza addigra le is mond a házelnökségről, amelyet ugyan kétes jogosultsággal tölt be. Azután három hónap, az még is csak három hónap, így gondolták, hogy addig a kedélyek lecsillapulnak s az őszszel már az új, törvénytelenül hozott házszabályok szerint kezelhetik a képviselőházban a hatalmat, politikát s minden egyébét, amiből élni akarnak.

Hát ez is hozzátartozott volna az előre kidolgozott országletörési tervhez. Mert hiszen hogy itt ez a szomorú törvénytörés minden részleteiben előre megcsinált terv a katonaság kirendelésétől a csendőrség berendeléséig, az tudott dolog. S ennek az államcsínyes tervnek volt a folytatása az a másik, hogy a törvénytelenések elkövetése, az alkotmány megtilpása után bezárják az ülésszakot s majd csak három hónap mulva kezdenek el politikát csinálni megint, addig pedig majd igyekeznek puhító olajakat öntözgetni a háborgó tengerekre.

Az ellenzék azonban áthuzza ezeket a számításokat. Törvényes álláspontról nem enged semmit s a kénytelen nyári szünetet arra használja fel, hogy ébren tartja az országban az érdeklődést az elárult ügy iránt. Politikai kánikula nem lesz az idén Magyarországon. Ugy lesz, mint most vasárnap volt, hogy az ország minden részében tiltakozó gyűlések voltak, amelyeken a nép felemelte szavát a törvénytelenések ellen. Justh Gyula Aradon már bejelentette, hogy harcot fog folytatni a nyáron át, ki-méletlen személyi harcot azok ellen, akik a törvénytelenések sorozatát elkövették.

Arra nem számíthat sem Lukács, sem Tisza, hogy az ellenzék három hónap mulva majd beletnyugszik a dolgokba. Erről nem lehet szó. Nagyon balga reménykedők lehetnek azok, akik ilyenmiben bizakodnak. Nyilvánvaló, hogy nagy és súlyos törvénytörések és törvénytelenések történtek, olyanok, hogy ezek alapján Tisza akár el is adhatta volna az orszá-

got Ausztriának. Ezeket rendes törvényhozási munkával elfogadni nem lehet, ezeket a törvénytelen határozatokat el kell dobni és meg kell semmisíteni. Vissza kell állania a törvényes rendnek és a visszaállított törvényes rendnek kell majd megsemmisíteni a törvénytelenéseket. Ez a restitio in integrum pedig nem történhet meg ezzel a képviselőházzal. Mert annak fel kell frissülnie új választások által s egy új országgyűlésnek kell elítélnie a bűnöket.

Merne-e az ugynevezett munkapárt egy új választásba belemenni. Dehogyan merne. Jól tudja, hogy akkor még hirdomdónak is kevés maradna belőle. A nemzet torkig van a törvénytörésekkel s hallani sem akar többé a díszes társaság felől. Tisza István ugyancsak ajánlotta nekik, hogy menjenek le a kerületeikbe beszámolókat tartani s a „választókat felvilágosítani” — de ezt eddig egy munkapárti képviselő sem merde megtenni, ők most csak Budapesten érzik jól magukat, a mozgósított szuronyerdők árnyékában.

Ma megisméltődött a parlament épülete előtt az erőszakosság. A fegyverek teljes erővel vonultak ki a törvénytelen házelnök parancsára. Az ellenzéknek egy tagja sem ment be a Házba, hanem valamennyien tiltakoztak az önkény és az erőszak ellen. Ezen idő alatt vígan végezte „törvényhozói” működését a munkapárt. Tizenöt perc alatt elvégeztek mindent, amit csak Tisza rájuk parancsolt. A szegyeteljeségek tehát tovább tartanak, csak az a kérdés, hogy meddig még. A nemzet az elnyomatás idején tizenhét évig képes volt ellentárlani az erőszaknak az alkotmány védelmében — ma nem kell hozzá annyi hét sem, hogy tisztogató seprő végezze munkáját a parlament házában.

Katonák a Ház körül.

Az ellenzékét újra kizárták.

A képviselőház körül ugyanaz a megszokott kép: katonák veszik körül a parlament épületét és csak az előtt nyílik meg a borzalmas szuronyerdő, aki igazolja, hogy nem kitiltott képviselő vagy valami keresni valója van a Házban. Mindig ugyanaz a kép és mindig ugyanazok az izgalmas jelenetek.

Justh Gyula és Apponyi Albert gróf, mint mindig, ma is az elsők között volt. Károlyi Mihály gróf több ellenzéki képviselő kíséretében Siófokra utazott a gazdaságkongresszusra.

Az ellenzéki képviselők lelkes csoportja fél 10 órakor indult meg a parlament felé. Lehetek körülbelül 80 van. Elöl haladt Justh Gyula, s követte őt híveinek és rajongóinak egész csapata. A Ház körül ma is kettős kordon volt. A belső katonai kordon egy külső rendőri kordon egészíti ki, amely a képviselőket s hírlapírókat átbocsátotta ugyan, de a közönséget már a földmivélsügyi minisztérium sarkán visszaszorította. Onnan is követte az ellenzékietek a kiáltás:

— Eljen Justh Gyula!

— Abeg Tisza, abeg Lukács!

Elsőnek Szmeccsányi György néppárti érkezett a katonai kordonhoz. Gersich rendőrfelügyelő azonban eléje állott és így szólt:

— Parancsom van arra, hogy csak azokat a képviselőket bocsás-sam be a parlamentbe, akik nincsenek erre az ivre felirva.

Vissza!

Ekkor Hoek János érkezett a kordon bejárójához:

— Kérem, uraim — mondotta Kőbánya országos híri papja — én azt mondom önnek, hogy az a Tisza bolond, igen, bolond, annak tehát nem kell engedelmessékedni. Különbön mutassa ezt a papirost, hadd lássam, kik azok, akiket az az örült kitiltott a Házból.

Az ősz Szentiványi Árpád Szeszlér Hugó rendőrkapitány elé állva, így szólt:

— Azok nevében, akik a Ház ülésből nincsenek kitiltva a Házból, tiltakozom az erőszakosság ellen. Tisza intézkedéseit érvényeseknek el nem ismerem. A kegyelemből mi nem kérünk s az ülésben részt nem veszünk.

Justh Gyula szó nélkül át akart haladni a kordonon. A rendőrök azonban utját állották. Erre Justh Gyula így szólt:

— Az erőszak ellen a leghatározottabban tiltakozom. Mentelmi jogom megsértését törvényes uton fogom megtorolni.

Az ellenzéki képviselők hangos éljenzessel kísérték Justh Gyula szavaif.

— Majd megtoroljuk ezt a gázságot! — kiáltott Maczky Emil. — Aljas bitangok, lábbal tiporják az alkotmányt!

— Fel kell robbantani őket! — zugott a tömeg és öklét fenvegette a parlament ablakai felé, ahonnan néhány munkapárti képviselő nézte az utcán történő jeleneteket.

Ezután következett az elnökválasztás.

A munkapárt alelnökké 200 szóval ismét megválasztotta Beüthy Pált és Jankovich Bélát.

Háznagy ismét Angyal József lett. A jegyzők szintén ugyanazok maradtak.

Szenzációs törvényjavaslat.

Csak az lesz képviselő, a kit Tiszák akarnak.

Lukács László miniszterelnök, mint belügyminiszter, ma az ülés végen törvényjavaslatot nyújtott be, melynek értelmében az elnök rendőri vagy katonai karhatalom alkalmazásával is fogantatosíthatja intézkedéseit, jogosítva van a Ház oly tagját, ki az elnöki rendelkezésnek nem enged a Házból rendőri vagy katonai karhatalommal eltávolítani.

Aki a mentelmi bizottság javaslata alapján hozott határozatnak eleget nem tesz, annak mandátumát megszüntnek nyilvánítja. Az ilyen képviselőt abban az ülésszakban nem is lehet többé megválasztani.

Öngyilkosság a főgimnáziumban.

Szekunda és a szerelem.

Egy revolver lövés dördült el ma délelőtt a főgimnázium épületében, mely azonnal kioltotta egy gyerek-ember életét. Ha sablonosan akarnók megírni, mint kellene ezt az esetet, akkor csak annyit kellene írni róla, hogy *Dulka* István a makói állami főgimnázium VII. osztályának növendéke, 17 éves fiatal ember, ma délelőtt, midőn osztályvizsgája befejezést nyert, az osztályban osztálytársai jelenlétében halántékon lötte magát és szörnyet halt.

Nem lehet azonban egyszerűen tova siklani e fölött az öngyilkossági eset fölött, mert az ilyen közlésből a legtöbben arra következtetnének, hogy a szerencsétlen fiatal ember öngyilkosságának oka a tanári szigorban keresendő. Korántsem így áll a dolog. Meg kell világítani kellően ezt az esetet, hogy mindenki önmaga alkossa meg a véleményét ezen öngyilkosság okáról. Talán még így sem lehet kellően bevilágítani ebbe a rejtélybe. Mert dacára annak, hogy

ÉRTESITEM a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szeszmentes pálinkák, valamint **rumok és tea-rumok** és mindenféle **liquörök** legelőnyösebb beszerzési forrása

Iritz Sámuel özv.
cégnél M A K Ó.

Ki a nagyobb legény?

Véletlenül elfogott gyilkosok.

Halálos végű verekedés volt ismét Horgoson. A nagykorosmában legények mulattak s rendes szokás szerint ezúttal is verekedésre került a sor. A duhajkodásban különösen két legény tűnt ki. Becker János és Berta János. Mind a kettő híres verekedő s most azt döntötték el, melyikük a nagyobb legény. A korcsmáros kitudszkolta a verekedőket, mire a falu szélén folytatták a döntő küzdelmet. Becker és Berta hatalmas bicskákkal támadtak egymásra. Már-már úgy látszott, hogy Becker lesz a győztes, amikor Berta segítségére sietett egyik cimborája, Kéri Pál. A két legény aztán egyesült erővel támadott Beckerre. Földre teperték s Berta markolatig döntte kését a szerencsétlen fiatal ember szívébe. Becker rövid halálvergődés után kiszenvedett, gyilkosai pedig megszöktek. A gyilkosságról rögtön értesítették a csendőröket, akik a két legény keresésére indultak. De a faluban nem találták őket. A csendőrök már le is mondtak üldözésükről s Szegedre akartak jönni, hogy jelentést tegyenek a gyilkosságról. Az országot egyik kanyarulatánál aztán a véletlen összehozta a menekülőket s üldözőket. A csendőrök a két legényt rögtön letartóztatták s hétfőn beszállították az ügyészségi fogházba. A gyilkosok azzal védekeznek, hogy tetteket önvédelemből követték el.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Ujabb áresések.

Dacára annak, hogy a földmivelési miniszter most adta ki jelentését a várható termés eredményekről, melyszerint az ország némely vidékein csak közepes termés várható, a budapesti gabona-tőzsdén még is állandó az áresés.

A kereskedővilág úgy látszik, hogy jobban van tájékozva a terméseredményekről, mint a miniszter, mert a gabona áraknak emelkedni kellett volna, de éppen ennek ellenkezője állott elő.

Az áresés a makói piacon is igen érezhető volt. Igaz, hogy buza csak néhány koccsival került a piacra, Ennek métermázsája 20 korona 20 és 40 fillérjével kelt. A felhozott mennyiséget jobbara a helybeli malmok vásárolták össze. Kukorica sem volt több a mai piacon, mint buza. Ez ugyan elég keresett áru volt, így az ára is jól tartotta magát. Métermázsájáért szívesen fizettek 20 koronát ma is.

SZINHÁZ.

Csapodárok.

A jó öreg Sardon egyik szellemes vigjátékát, a „Csapodárok” játszották ma este s a darabban színtársulatunk három kiváló sága, *Ujné Dinnyési Juliska, Zöldi Vilma és Thury Elemér* bucsuztak közönségünk től. A bucsuzkodás személyes volt s a női bucsuzókat virágcsokrokkal lepték meg a nézőtérről. Az előadás egyike a legjobbaknak, gördülékeny és összevágó volt. A bucsuzókon kívül *Nagy Dezső* és *Szigeti* játszottak még a szokott — jól.

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (89)

Két fiatal szív szomorú végzele.

MÁSODIK RÉSZ.

I.

Honfitársainak e közös tulajdonságaival Serraval Jean széles műveltséget, ritka finomságot s némi költői zománcot párosított, mi kiemelte őt a hétköznapi emberek sorából. A fiatal ügyvéd nemzedék ama tagjai közé kezdték őt számítani, kik a legtöbbet ígérték, mikor kitört az 1870-iki háború.

Pillanatig sem habozott. Anélkül hogy hallgatott volna kartársai intelmére, kik egész hévvel ama politikusok közé igyekeztek keveredni, kik méhrajként zsongtak a szeptember 4-iki kormány körül, beállott a szavoyai mozgó őrség zászlóaljába s Páris oszromának majdnem egész idejét az előőrsökön töltötte. . . . Gyermekkora óta begyakorolta magát a farszto hegyi kirándulásokba, hamar ráedződött a katonai mesterségre s kitűnt benne ritka erélyét és lelkesedését.

Abban a kedélyhangulatban, a melyben volt, szerelmi reményeinek a gyászát hordva, egykedvűen viselte új foglalkozása megpróbáltatásait, bátran ment a tűzbe, nem fukarkodott az életével, s nyers kedve telt benne, kitenni magát a veszélyeknek.

Az erős novemberi éjszakák alatt őrt állva a Szajna és Vitry közt, közömbösen hallgatta fűtyni a golyókat a feje körül. Simonnera gondolt, aki most más otthonban él, amellet a mérnök mellett, akit elfogadott férjül.

(Folyt. köv.)

Táncitanítási felhívás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az iskolai növendékek részére a nyári szünetben

táncanfolyamot

tartok, melyet július hó 6-án kezdek meg s mindvégig a legszigorubb illem, legnagyobb felügyelet mellett folytatok és pedig két csoportban, olyképpen, hogy délelőtt a kisebb, a délutáni órákban a nagyobb növendékek nyernek oktatást úgy a modern táncokba mint az ezekkel összefüggésben levő csinos testtartásban és a társas érintkezésben is.

Mindkét tanfolyamon tanítom a szokásos táncokon kívül az amerikai, a hatlépéses lengyelkét, a gratiannát. Továbbá csinos részleteket a magyar balettből és a dzsentrí bosztont.

Ezenkívül külön boszton-kurzust is tartok, minden este 7—8 óráig.

A tanítás helye gróf Vay utcai házamban kizárólag a célra épült s elegánsan berendezett táncterem.

Beiratkozni ott lehet egész nap. Magánoktatást is adok, akár háznál akár tánciskolamban.

A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel:

Schwartz Miksa

okl. táncitanító.

588

Teljes szikvizgyári berendezéseket szikvizgépeket, és az összes hozzávalókat legjobb min. szállítanak. szifonokat

Dr. Wágner és Társai
Egyesült Gyárak Részvénytársaság
Budapest, IX. Tinódy-utca 3. sz.
Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék l. sz. árjegyzékünket kérni és ismertetést egyéb gyártási ágazatainkról.

Kerestetik 120 korona havi fizetéssel egy

éjjeli munkás.

Három hónapig biztosítva.

Szirkik István
köztisztasági vállalkozó.

Nyersolaj szivógáz diesel

MOTOROK

benzin és lokomobilok

Gyors szállítás. Kedvező fizetési feltételek. Messzemenő jótállás.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország legrégebb, legnagyobb motorgyára.

147 VEZÉRKÉPVISELŐ:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

Névjegyeket, bál meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készít a Makói Független Ujság nyomdája.

Iritz Sámuel övz. cég

ITALÁRJEGYZÉKE

különleges TELJESEN TISZTA szeszmentes pálinkákról:

Valódi kék szilva literenkint 2.— K.
Valódi törköly „ 2.40 „
„ 5 éves kajszin barack 3.— „
„ 8 „ „ „ 4.— „
„ 10 „ „ „ 5.— „
„ 5 „ borpálinka 3.— „

A valódiságért a cég felelősséget vállal.

Asszonyok s férfiak, kik más munkára már képtelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wágner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangsz. rárúházában

Budapest, József-körút 15. sz.

Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Kétszóros bécsi forma. Harmonika 20 kor. tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

Aki eredeti KÖBÁNYAI gyári töltésű jó és tiszta sört óhajt inni, forduljon Iritz Sámuel céghez.

Lapkihordó-fiuk

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Gyomorhaj nincs többé!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű háziszser
(elix. tum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorbetegségeket. Hirtelen rosszullét és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában.
Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik.
Óvatodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon éti x. finnar ffo védjegy rajta van.

„VARAZSFUVOLA.“

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajárdékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király“ országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai :

Lüster felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster „	I. 15. „	Háló kabátok	1.80
Delén bluzok	3. „	Női nadrágok	1. „
Himzett „	3.90 „	Fűző védő	III. 1.20 „
Csipke „	5. „	Fűző védő	II. 2.40 „
Párnák „	1.70 „	Fűző védő	I. 3. „
Paplan lepedők	5. „		

Szigoruan szabott árak!

Selyem, Batiszt, Schiffon és Lüster alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

Nyomdász-tanulók felvétetnek lapunk nyomdájában.

Tubarózsa-krém és kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. **Tubarózsa-hajkenőcs** a haj és bajusz növést legjobban elősegíti! 1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salotor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külső különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezésével a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárjában
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127. Telefon-szám: 127.

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki uri közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legujabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legujabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden uri-és magyar ruhát. — Együttal előre is biztosítom a nagyérdemű uri közönséget, hogy ugy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

A gazdaközönség figyelmébe!

Értesitem a tisztelt gazdaközönséget, hogy a világhírű eredeti **Cormick**-féle kévekötős aratógépek állandóan raktáron vannak és ezeket, valamint az eredeti Standard védjegyű Manilla-zsineget, Fűkaszalógépeket, lógereblyéket, tárcás boronákat, négyszögben ültető Kukorica-vetőgépeket és eredeti

Sack Rudolf-féle

bekötött zsák védjegyű tüköracél ekéket a legolcsóbb árban és kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Glück Samu gépraktáros.

Biztos sikert érhet el, aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté tenni vagy értékesíteni akar **a Makói Független Ujság** hirdetései útján.

Rikkancsok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Miért vagy másé? Akiknek a szívük fáj? Fecském hova szállsz? Hogy van a Pali bácsi? stb. népdalokat, kuplékat, katona és cigányzenét élethűen játsza az óriási „Adria“ beszélőgép, mely 5 legujabb hanglemezzel, nagy felszereléssel csak 40 korona.

WÄGNER „Hangszer-király“ BUDAPEST VIII. József-körút 15.

Gyorsjavító műhely. Nagy fényképes árjegyzék ingyen!